

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold

13. februar 2014

**Notat om
Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om social service (en tidlig forebyggende indsats m.v.)**

Hørte organisationer

Forslag til lov om ændring af lov om social service (En tidlig og Forebyggende indsats) har været i høring i perioden 9. december 2013 til 6. januar 2014.

Der er modtaget høringssvar fra følgende:

Børnerådet, FBU ForældreLANDSforeningen, Røde Kors, Institut for Menneskerettigheder, Børnesagens Fællesråd, LOS – De private sociale tilbud, Danske Handicaporganisationer, KL, Børne- og Kulturchefforeningen, Dansk Socialrådgiverforening, Mødrehjælpen, Socialpædagogernes Landsforbund, Red Barnet, Danmarks Lærerforening, Foreningens af kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark,

Endvidere har følgende organisationer svaret, men har ikke haft bemærkninger: Advokatsamfundet, Lægeforeningen, Fagligt selskab af sundhedsplejersker og Dommerfuldmægtigforeningen.

Der er ikke modtaget høringssvar fra:

BUPL- Forbundet af Pædagoger og Klubfolk, Børn og Familier, Børns Vilkår, Den Danske Dommerforening, Danske Advokater, Dansk Børne- og Ungdomspsykiatrisk Selskab, Dansk Psykiatrisk Selskab, Danske Patienter, Danske Regioner, Dansk Selskab for Folkesundhed, Dansk Psykologforening, Det Centrale Handicapråd, Fabu, Forening for ledere af sundhedsordninger for børn og unge, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af statsforvaltningsjurister, Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge, Landsforeningen Bopam, Landsforeningen af Aktive Bedsteforældre, Landsforeningen af Kvindekrisecentre, (Landsforeningen af Socialpædagoger), Landsforeningen af ungdomsskoleledere, Lærernes Centralorganisation, Plejefamiliernes Landsforening, Politiforbundet i Danmark, Praktiserendes Lægers Organisation, Rådet for Socialt Udsatte, TABUKA, Ungdommens Vel og Ungdomsringen.

Lovforslagets indhold

Lovforslaget om en tidlig forebyggende indsats m.v. har til formål at tydeliggøre kommunernes forpligtigelse til en tidlig og forebyggende indsats. Lovforslaget vil tydeliggøre servicelovens § 11 som en egentlig forebyggelsesparagraf. Bestemmelsen skal understrege vigtigheden af en forebyggende indsats og samtidig give eksempler på, hvad en forebyggende indsats kan bestå af, herunder fx samtale- og netværksgrupper og konsulentbistand mv. Herudover indføres hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter til børn og unge med behov for særlig støtte.

Lovforslaget indeholdte derudover også et forslag om, at give kommunalbestyrelsen hjemmel til at yde økonomisk støtte til samvær til personer fra barnets netværk.

Generelle bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget er i alt overvejende grad blevet positivt modtaget af høringsparterne. Høringsparterne anerkender således behovet for at understøtte den tidlige og forebyggende indsats og dermed forebygge, at et barns eller en ungs problemer vokser sig store og svære at håndtere.

Børne- og Kulturchefforeningen påpeger, at der er tale om lovforslag, som detaljeret beskriver, hvordan kommunerne kan iværksætte sociale indsatser, og det anføres, at foreningen ønsker afbureaukratisering med færre regler og love.

Høringsparternes bemærkninger

Vedr. økonomisk støtte til fritidsaktiviteter, jf. forslaget § 11, stk. 6.

LOS mener ikke, at kommunalbestyrelsen bør have mulighed for selv at beslutte, hvorvidt muligheden for at give økonomisk støtte efter lovforslagets § 11, stk. 6, skal anvendes i den pågældende kommune. FBU finder, at det er problematisk, at det er op til den enkelte kommune at beslutte, hvorvidt kommunen ønsker at anvende bestemmelsen om økonomisk støtte til fritidsaktiviteter. Dansk Socialrådgiverforening mener, at formuleringen i lovforslagets § 11, stk. 6, om økonomisk støtte til fritidsaktiviteter bør ændres, så kommunerne forpligtes til at yde økonomisk støtte hertil.

DH bemærker herudover, at det undrer, at der ikke er klageadgang efter lovforslaget § 11, stk. 6, DH finder således, at borgerens retssikkerhed er truet.

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forholds bemærkninger:

I forhold til bemærkningerne til lovforslagets § 11, stk. 6, skal det bemærkes, at et af formålene med bestemmelsen er at give kommunerne større fleksibilitet i deres forebyggende indsats over for de børn og unge, som har behov herfor. I dag kan kommunalbestyrelsen tilbyde økonomisk støtte til fritidsaktiviteter efter servicelovens § 52 a, til børn og unge, der har et væsentligt behov for særlig støtte. Flere kommuner har således efterspurgt en mere fleksibel hjemmel til at kunne anvende fritidsaktiviteter som en forebyggende indsats, og det er på denne baggrund en del af dette lovforslag.

Endeligt skal der henvises til bemærkningerne til lovforslaget, hvoraf det fremgår, at forældremyndighedsindehaveren samt barnet eller den unge over 12 år kan indbringe kommunalbestyrelsens afgørelse om ikke at udarbejde en børnefaglig undersøgelse efter servicelovens § 50 for Ankestyrelsen. Bemærkningerne vedr. lovforslagets § 11, stk. 6, medfører derfor ikke nogen ændringer.

Vedr. tydeliggørelse af bemærkningerne

En række af parterne har efterspurgt en tydeliggørelse af lovforslagets bemærkninger:

Dansk Socialrådgiverforening efterspørger en mere eksplicit beskrivelse af, hvordan eksisterende sektoroverskridende indsatser skal ses i sammenhæng med lovforslaget. Danmarks Lærerforening opfordrer til, at der i lovforslaget lægges vægt på, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at sikre, at børn og unge modtager støtte i skolen, og at dette skal koordineres med andre initiativer.

Mødrehjælpen ønsker en tydeliggørelse af, at kommunens tidlige forebyggende indsats, herunder samtale- og netværksgrupper, med fordel kan ligge i regi af private humanitære organisationer. Red Barnet anbefaler, at det i bemærkningerne tydeliggøres, at en børnefaglig undersøgelse ikke skal være mere omfattende end sagen tilsiger

DH finder det bekymrende, at børn med nedsat psykisk eller fysisk funktions-ejne ikke er nævnt i lovforslagets bemærkninger, da børn og unge med handicap samt deres familier også kan have behov for en konkret forebyggende indsats. DH finder samspillet mellem lovforslagets § 11, stk. 3 og stk. 4, uklart. DH mener således, at det er uklart, hvorvidt familier, der modtager en indsats efter § 11, stk. 3, selv vil skulle betale for indsatsen, medmindre der er tale om konsulentbistand efter lovforslagets § 11, stk. 3, nr. 1.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det i de almindelige bemærkninger præciseres, at det af det nævnte litteraturstudie (Karen Magrethe Dahl, 2007, udsatte børns fritid – et litteraturstudie, SFI07:16) tillige fremgår, at også køn og kønsroller, herunder i samspil med etnicitet, påvirker børns deltagelse i fritidslivet.

Instituttet anbefaler herudover, at ligestillingsperspektivet i højere grad inddrages i udformningen af lovforslagets bemærkninger, herunder med henblik på at kommunalbestyrelsen skal overholde ligestillingslovens § 4 om offentlige myndigheders pligt til at arbejde for ligestilling og indarbejde ligestilling i al planlægning og forvaltning.

Instituttet bemærker herudover, at forældre med handicap – kan få behov for konsulentbistand i forhold til at få hverdagen i familien til at hænge sammen. På den baggrund finder instituttet, at der efter lovforslagets § 11, stk. 3, også bør kunne tilbydes en indsats til forældrene, hvis den ene eller begge skulle have et særligt behov herfor. Instituttet anbefaler således, at forældre, der har behov for særlig støtte, bliver omfattet af lovforslagets § 11, stk. 3

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integrations og Sociale Forholds bemærkninger:

Kommunalbestyrelsen er allerede i dag forpligtet til at arbejde tværfagligt og til at sammentænke indsatsen over for børn og unge, som har behov for særlig støtte. Det omfatter således også indsatsen over for børn og unge, som går i skole, og som har behov for særlig støtte i regi af deres skolegang. Det vil således være den enkelte kommunalbestyrelses ansvar at vurdere, hvordan forebyggende indsatser efter lovforslaget skal sammentænkes med kommunens øvrige indsats.

Mødrehjælpens bemærkning vedr. samarbejdet med private humane organisationer kan imødekommes, og det præciseres således i lovforslagets bemærkninger, at også private humanitære organisationer kan tilbyde samtale- og netværksgrupper. Endvidere imødekommes Red Barnets bemærkning om den børnefaglige undersøgelse efter § 50, og dette præciseres således i lovforslaget.

Børn med nedsat psykisk eller fysisk funktionsevne er allerede omfattet af det foreliggende lovforslag. Ministeriet har på baggrund af DH's høringsvar tydeliggjort dette i bemærkningerne til lovforslaget.

I forhold til bemærkningerne vedrørende samspillet mellem lovforslagets § 11, stk. 3 og stk. 4, skal det bemærkes, at stk. 4 ikke vedrører finansiering af selve indsatsen, men derimod udgifterne i forbindelse med indsatsen – fx transport. Lovforslagets stk. 4, giver således kommunalbestyrelsen mulighed for at give økonomisk støtte til en families udgifter i forbindelse med konsulentbistand efter stk. 3. Det kan eksempelvis være udgifter til transport mv. Det skal i den forbindelse bemærkes, at kommunalbestyrelsen allerede i dag har mulighed for at give økonomisk støtte til udgifter i forbindelse med konsulentbistand samt prævention, jf. servicelovens § 52 a. Med dette lovforslag flyttes muligheden for at give økonomisk støtte til udgifter i forbindelse med prævention samt konsulentbistand fra § 52 a til § 11, stk. 4, for at skabe en sammenhæng mellem de forebyggende indsatser, som kommunalbestyrelsen kan iværksætte. DH's bemærkninger vedrørende samspillet mellem lovforslagets § 11, stk. 3 og stk. 4, har således ikke medført ændringer i lovforslaget.

Institut for Menneskerettigheders anbefaling vedr. en præcisering omkring børns deltagelse i fritidslivet samt inddragelse af ligestillingsperspektivet imødekommes.

Kommunalbestyrelsen kan efter lovforslagets § 11, stk. 3, tilbyde en forebyggende indsats til barnet, den unge eller familien, når det vurderes, at barnet eller den unge har behov for særlig støtte, og det samtidig vurderes, at støtte efter § 11, stk. 3, kan imødekomme barnets eller den unges behov herfor. En indsats efter lovforslagets § 11, stk. 3, kan eksempelvis bestå af konsulentbistand eller en familierettet indsats målrettet hele familien. Hvis et barn eller en ung har behov for særlig støtte, og forældrene på den baggrund har behov for konsulentbistand i forhold til at få hverdagen i familien til at hænge sammen, er der således hjemmel til at tilbyde familien bl.a. konsulentbistand. Institutets bemærkninger vedr. støtte til forældre med behov for særlig støtte, imødekommes derfor ikke.

Sproglige og korrekturmæssige ændringer på baggrund af høringen

Der er foruden det ovenstående, foretaget enkelte sproglige og korrekturmæssige ændringer i lovforslaget på baggrund af de modtagne høringsvar m.v.